

MEMO

9 april 2025

SERIEMATIG AANBESTEDEN: HOE DOE JE DAT?

Introductie

In een reeks eerdere bijeenkomsten is al vastgesteld en gepresenteerd dat juridisch gezien de weg vrij is om seriematig aan te besteden. Meer hierover lees op je op [de site van De Bouwcampus](#). Transitie-manager Henberto Remmerts is nu aan de slag om een volgende stap te maken.

Het doel van deze reeks sessies is om de relevante bouwstenen (bijlage 1-3) uit te werken. Deze bouwstenen gaan helpen met seriematig aanbesteden en werken. Wil je hieraan bijdragen? Neem dan contact op via henberto.remmerts@debouwcampus.nl

Verslag zesde sessie

De deelnemers kwamen samen om de voortgang te bespreken en de bouwstenen verder te concretiseren. De bijeenkomst stond in het teken van het structureren van het traject, het delen van inspiratie en het voorbereiden van de volgende stap naar integratie van de bouwstenen.

Ontwikkelingen binnen het traject

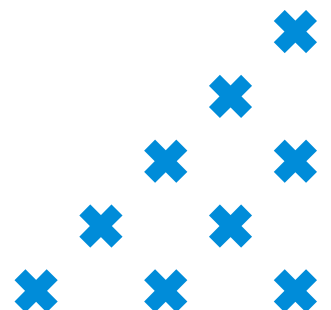
Tijdens de sessie werd opnieuw duidelijk dat er behoefte is aan een duidelijke tijdlijn voor het uitwerken van de bouwstenen. Een eerste conceptplanning zal in mei worden gepresenteerd, met als doel in juni een samenhangend geheel te kunnen tonen. Hoewel het dan nog geen definitieve afronding zal zijn, is het wel een belangrijk moment om te bepalen hoe de bouwstenen zich tot elkaar verhouden en waar nog hiaten bestaan. Daarnaast zijn enkele deelnemers afgehaakt of van functie veranderd. Daarom is afgesproken dat alle betrokkenen via hun netwerk, onder andere via LinkedIn, actief op zoek gaan naar nieuwe deelnemers die het traject kunnen versterken.

Duidelijkheid en richting vanuit opdrachtgevers

Tijdens de bijeenkomst werd stilgestaan bij de rol van opdrachtgevers. Een belangrijke opgave is het helder formuleren van de visie en ambitie. Er is de ambitie om doelen als snelheid, duurzaamheid, circulariteit, innovatie, kostenreductie en mobiliteit tegelijk te bereiken. De markt kan echter niet alles tegelijkertijd leveren, wat vraagt om scherpe keuzes. Een flexibele houding wordt door opdrachtgevers gewenst. Maar dit is niet zonder risico: zeker in productieprocessen die strak zijn ingeregeld. Daarom is het noodzakelijk om vooraf helderheid te scheppen over prioriteiten en verwachtingen.

Contractvoorbeelden en inspiratie uit de praktijk

Om verder te komen met de bouwstenen is het van belang om inspiratie op te doen vanuit bestaande contracten. Deelnemers werd gevraagd om voorbeelden

aan te leveren waarin al bouwstenen zijn verwerkt. Dit blijkt in de praktijk lastig voor de deelnemers vanwege de vertrouwelijkheid rondom projecten, maar een voorbeeldmail om contracten op te vragen is inmiddels beschikbaar gesteld. Daarnaast werd geopperd om op TenderNed te zoeken naar goede voorbeelden. Veel procedures zijn echter niet openbaar. De term 'new practices' werd geïntroduceerd: succesvolle toepassingen die zijn opgedoken in praktijkvoorbeelden en presentaties, zoals die van Erik Wiggers tijdens InfraTech.

Ideeën en oproepen

Een interessant voorstel dat voortkwam uit deze bijeenkomst, is het zoeken naar een gemeente die zich wil opwerpen als proefproject. Een dergelijke casus zou rekenen op ondersteuning vanuit het projectteam. Dit biedt de kans om de bouwstenen direct te toetsen in de praktijk. Na de zomer wordt overwogen om een nieuwe aftakking van het traject te starten waarin de inzichten uit het proefproject kunnen worden meegenomen.

Parallellen met HEEL

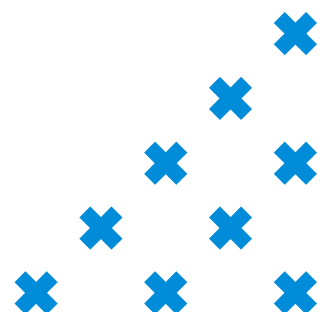
Tijdens de sessie werd verwezen naar het HEEL-programma, dat zich richt op standaardisatie en kennisdeling binnen het waterschapsdomein. Sinds 2020 is HEEL ondergebracht bij Het Waterschapshuis. De aanpak – één keer goed uitdenken, vaker gebruiken – sluit nauw aan bij het doel van de bouwstenen. Het gebruik van systems engineering helpt daar om over taalbarrières heen te stappen en tot bruikbare resultaten te komen. De deelnemers herkenden parallellen met hun eigen werk, onder andere bij de contractvormen, gunningscriteria en prijsmechanismen.

Vooruitblik

In juni staat een vervolgssessie gepland waarin de bouwstenen in samenhang worden besproken. Het doel is om een gezamenlijk beeld te vormen, inclusief ontbrekende onderdelen en aanvullingswensen. Er wordt gedacht aan het opzetten van workshops, coaching-on-the-job en implementatievoorstellen. Vanuit opdrachtgevers bestaat de wens om tot gedeelde kaders te komen, waarbij tegelijkertijd ruimte blijft bestaan voor eigen invulling en maatwerk.

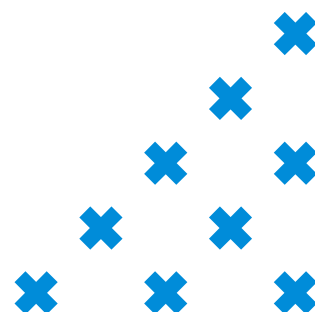
Actiepunten

- Oproep: lever contractvoorbeeld aan (al is het met enkele onderwerpen voor de bouwstenen).
- Oproep: suggesties voor nieuwe deelnemers.
- Deel LinkedIn-bericht t.b.v. werving.
- Denk na over proefprojectmogelijkheden.

De vetgedrukte namen zijn mensen die in de afgelopen maand zijn gestopt.

Bouwsteen	Cluster	Naam	Lezers	Status	Concept	Afronding
Gunningscriteria	1. Haalbaar en effectief	Dennis, Maureen, Annette	Rene	Verdeeld	Mei	Juni
Geschiktheidseisen & selectie criteria	1. Haalbaar en effectief	René, Harald	Annette	Verdeeld	Mei	Juni
Contractmanagement/beheer	3. Moeilijk en lage impact	Maureen, Nicolay, Linda		Verdeeld	Mei	Juni
Risicoverdeling	2. Effectief maar moeilijk	Menno, M.L., Ben	Jeanile	Verdeeld	Mei	Juni
Samenwerking OG's	1. Haalbaar en effectief	Harald, Annette, Chris		Verdeeld	Mei	Juni
Houding & Gedrag	1. Haalbaar en effectief	Maureen, M.L.		Verdeeld	Mei	Juni
Contractkeuze	1. Haalbaar en effectief	Menno, Mariëlle & Linda	Jeanile, Maureen	Verdeeld	Mei	Juni
Prijs mechanisme	2. Effectief maar moeilijk		Edwin	Vacant		
Looptijd	1. Haalbaar en effectief		Jeanile	Vacant		
Scope aanpassen	2. Effectief maar moeilijk		Jeanile	Vacant		
Lerend vermogen	2. Effectief maar moeilijk	Mariëlle	Edwin	Vacant		
Scope vaststellen/ Clusteren & Splitsen	2. Effectief maar moeilijk	Ymke, Sipke	Edwin	Vacant		
OG contracteert team/ directielevering	3. Moeilijk en lage impact		Edwin	Vacant		

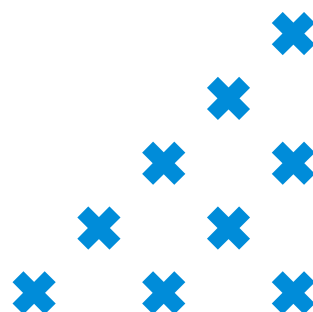

Verdeelmechanisme	1. Haalbaar en effectief	Anne, Marlous		Vacant		
Incentives	1. Haalbaar en effectief			Vacant		
Afscheidsregeling	1. Haalbaar en effectief	Wouter, Edwin		Vacant		

Vervolg

In juni staat een vervolgssessie gepland waarin de bouwstenen in samenhang worden besproken. Het doel is om een gezamenlijk beeld te vormen, inclusief ontbrekende onderdelen en aanvullingswensen. Er wordt gedacht aan het opzetten van workshops, coaching-on-the-job en implementatievoorstellen. Vanuit opdrachtgevers bestaat de wens om tot gedeelde kaders te komen, waarbij tegelijkertijd ruimte blijft bestaan voor eigen invulling en maatwerk.

Wil jij ook helpen met het uitwerken van een bouwsteen? Heb jij een mooi voorbeeld van een contracttekst of andere relevante link? Mail dan naar Henbertto henbertto.remmerts@debouwcampus.nl

DEELNEMERS

Bij de start van dit project zijn de volgende mensen aangehaakt. Zij doen dit op eigen titel en niet als vertegenwoordiger van hun bedrijf.

Initiatiefnemer en ondersteuning

Dit project is in het leven geroepen door De Bouwcampus en kent 3 vertegenwoordigers.

Henberto Remmerts
Transitiemanager

Harald Versteeg
Transitiemanager

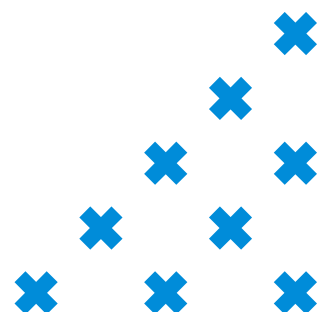
Amy Zijlmans
Transitiemedewerker

Deelnemers

De werkgroep bestaat momenteel uit:

Anne de Jager, Annette Biesboer, Ben van Hees, Chris Borst, Dennis Sommeijer, Diederik Heij, Edwin van Dijk, Eric van der Meij, Linda Molenaar, Marlous Vogels, Menno Ten Cate, Marielle van Schravendijk, Maureen de Munck - van de Luijngaarden, Nicolay Vronik, René Veldhuizen, Sipke Greidanus, Wouter van der Kramer, Ymke van Buren, Harald Versteeg.

Meelezers: Jeanile Weyne, Diederik Wolters-Ruckert, Roy Voorend.

BIJLAGE 1 : DE BOUWSTENEN IN DETAIL

CLUSTER 1: HAALBAAR EN EFFECTIEF

Thema Scope

Onderdeel	Groot aantal kunstwerken in één contract (Clusteren en splitsen)
Toelichting	Schaal is nodig voor productiviteitsvergroting en andere doelstellingen. Clusteren mag niet, tenzij. Splitsen moet, tenzij; Welke overwegingen zijn mogelijk om onderbouwd de tenzij in te vullen.

Thema Scope

Onderdeel	Looptijd
Toelichting	Hoe regelen we netjes dat een looptijd 10 of 12 jaar kan zijn om doelstellingen te kunnen behalen? De looptijd van een raamovereenkomst is in de basis 4 jaar. Echter om doelen te kunnen halen is een langere looptijd vaak nodig. Welke soorten van onderbouwing is valide om langere looptijd te mogen gebruiken?

Thema Scope

Onderdeel	Verdeelmechanisme bij meerdere percelen/contractanten
Toelichting	Gedurende de looptijd van de overeenkomst dient het werk verdeeld te worden. Welke opties zijn er? Geografisch, inzet verdeeltafels, type al dan niet in combinatie met minicompetities of omzet.

Thema Contract

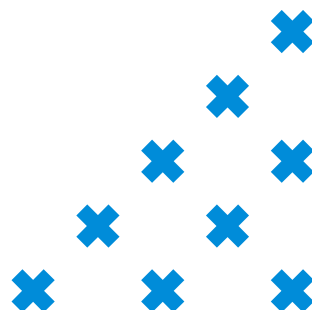
Onderdeel	Tussentijds beëindigen
Toelichting	Contracten met een lange looptijd kunnen in de situatie terecht komen dat de samenwerking niet meer wil, op welke wijze kunnen partijen dan afscheid van elkaar nemen.

Thema Contract

Onderdeel	Incentives
Toelichting	Welke incentives kunnen gebruik worden na gunning om doelstellingen te stimuleren.

Thema Aanbesteding

Onderdeel	Kerncompetenties (minimale eisen) en selectiecriteria
-----------	---

Toelichting Welke selectiecriteria gaan we hanteren? Kerncompetenties zijn vaak technisch van aard en op basis van een referentie getoetst (concrete handelingen). Bij langdurige samenwerkingen zijn ander type kerncompetenties nodig.

Thema Aanbesteding

Onderdeel Gunningscriteria

Toelichting Concrete gunningscriteria zoals MKI, overlast, tijd/planning zijn niet toe te passen bij langdurige samenwerking waar nog moet worden vastgesteld wat er gedaan moet worden. Hoe dan wel?

Thema Contract

Onderdeel Contractkeuze

Toelichting Welk contract is het meest passend bij de samenwerking die nodig is. Denk aan de keuze voor een twee fasen aanpak en de contracten die hierbij ingezet kunnen worden; Raamcontract, bouwteam, UAV, UAVgc

Thema Contract

Onderdeel Afscheidsregeling

Toelichting Op welke gronden en op welke wijze kunnen contractpartners de samenwerking beëindigen

Thema Relatie en management

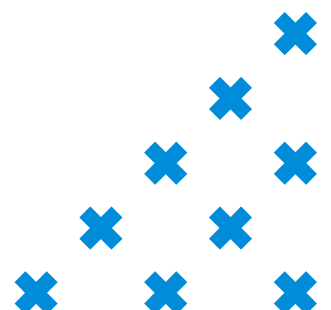
Onderdeel Samenwerking(keten), houding & gedrag

Toelichting Hoe stimuleren en borgen we dat de gewenste houding & gedrag ontstaan? Dat is helpend bij de samenwerking en kunnen we elkaar op aanspreken. We baseren ons hierbij op de samenwerkingsprincipes (wederkerigheid, autonomie, eerlijkheid, loyaliteit, evenredigheid, integriteit) zoals gepubliceerd door Arent van Wassenaar en Malcolm Aalstein.

Thema Relatie en management

Onderdeel Samenwerking tussen Opdrachtgevers

Toelichting Welke rollen spelen de verschillende opdrachtgevers in het gehele proces van aanbesteding en contract uitvoering? Onderlinge afspraken tussen opdrachtgevers zoals budgetten, mandaat, specifieke eisen, etc. Moeten zodanig zijn dat optimale samenwerking in het team blijft geborgd, gericht op de beleidsdoelen van de opdrachtgevers en de doelen van de bedrijven.

CLUSTER 2: EFFECTIEF MAAR MOEILIJK

Thema Scope

- Onderdeel Maximale **scope vaststellen** met noodzakelijke flexibiliteit
- Toelichting Welke overwegingen zijn er die de scope bepalen, welke doelen geven sturing aan de scope en hoe flexibel moet de scope zijn.

Thema Scope

- Onderdeel Wanneer raamovereenkomst, herhalingsopdracht of herzieningsclausule voor **scope aanpassingen**
- Toelichting Scope aanpassingen kunnen mogelijk gemaakt worden door gebruik van raamovereenkomst, herhalingsopdrachten of een herzieningsclausule. Wanneer gebruik je wat? Welke is het handigst voor het droombeeld?

Thema Relatie en management

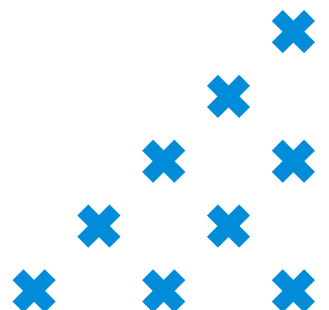
- Onderdeel Lerend vermogen
- Toelichting Op welke wijze kan het lerend vermogen worden gestimuleerd? Voor en na gunning? Via het contract, EMVI of anderszins.

Thema Contract

- Onderdeel Risicoverdeling
- Toelichting Tijdens de uitvoering van een raamovereenkomst worden risico's zichtbaar, tegelijkertijd beter beheersbaar. Wie gaat welk risico beheersen en wie betaald de kosten van de beheersmaatregelen.

Thema Contract

- Onderdeel Prijsmechanisme
- Toelichting Op welke wijze komt een prijs tot stand op de opdracht die als onderdeel van raamovereenkomst tot stand komt. Eerlijk geld, voor eerlijk werk; het proces, opslagen, prijsontwikkelingen lonen en materialen, benchmark.

CLUSTER 3: MOEILIK EN LAGE IMPACT

Thema Relatie en management

Onderdeel Contractmanagement/beheer

Toelichting Het contractmanagement vraagt sturing op een langdurige relatie, doelstellingen van meerdere opdrachtgevers en van de bedrijven in het team. Hoe te regelen in aanbestedingsfase zodat de juiste partijen worden gevonden en tijdens de looptijd het gewenste gedrag ontstaat.

Thema Contract

Onderdeel Opdrachtgever contracteert zelf aantal bedrijven in het team (specialisten/leveranciers)

Toelichting Opdrachtgevers kunnen vanuit schaal, continuïteit of standaardisatie kiezen voor een bepaald bedrijf dat producten of diensten levert. Bijvoorbeeld één ingenieursbureau dat voor specifieke component altijd de ontwerpen maakt of een leverancier die een standaard bouwblok levert (denk aan IT-systeem voor bediening van brug). Hoe regel je dat deze partijen onderdeel zijn van het team?

